

FOVISM

Nimi kunstiliigile tekkis 1905. aasta Sügissalongis (suurel ülevaatenäitusel), kus esines oma maalidega rühm noori kunstnike. Nende tööde metsikute värvide ja tingliku joonistusega maalid tekitasid peaaegu skandaali. Kunstikriitik Louis Vauxcelles ristas rühmituse liikmed kohe "metsloomadeks" (prantsuse keeles les fauves [le foov]), andes sellega nime uuele kunstivoolule.

Foovid hülgasid pea täielikult senise kunsti põhitõed: valguse ja varjuga modelleerimine, objektidele ainuomaste värvide kujutamine. Nende peaesmärgiks sai mitte nähtavate asjade jäljendamine, vaid kunstniku enese tunnete ja meeleolude väljendamine. Eeskuju said nad Vincent van Goghi teostest. Foovid moodustasid üsna kindlapiirilise rühmituse, kes pidevalt omavahel suhtles ja kunstiprobleeme arutas. Sellest peale said ühesuguste veendumuste ja kujutamislaadiga kunstnike seltskonnad 20. sajandi kunstis üsna tavalisteks. Foovid püsisid suhteliselt ühtsena 1907. aastani, kui enamik senistest liikmetest haarasid kinni uutest väljakutsetest ja läksid edasi teist teed.

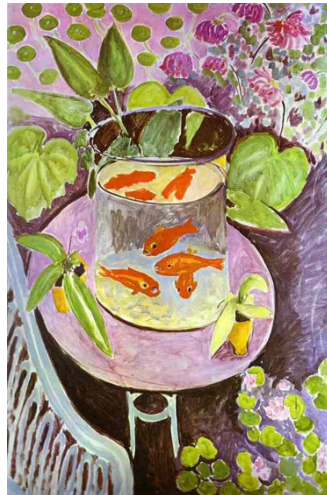
Henri Matisse (1869–1954) - Foovide rühmituse keskne kuju. Ta arvas, et kunstnikul ei ole vaja loodust kopeerida, vaid tal tuleb lasta tegelikkusel mõjuda endale ja püüda neid tekkinud meeleolusid väljendada. Samuti arvas ta, et kunstiteos peaks vaimselt väsinud inimesele mõjuma samamoodi nagu tugitool kehaliselt väsinud inimesele. Nii ongi Matisse'i teosed vaatamata väga erksatele ja kontrastsetele värvidele harmoonilised ja kaunid. Matisse viljeles fovismi elu lõpuni.

„Muusika“

„Tants“

„Madam Matisse portree“ ja „Punased kalad“

Raoul Dufy (1877–1953) - tema teostes on sageli muusika motiive.

„La fanfare du Havre“

„Regatt Goves`is“

Albert Marquet (1875–1947) eelistas hallikaid kollaseid, hallikaid violetseid või siniseid toone. Musta kasutas tavaliselt kontrastina heledatele värvidele selliste vormide puhul nagu

paljad puutüved või kalligraafiliselt joonistatud inimesed, kontrastiks väga heledate, sageli kollaste või oranžide tänavate ja kõnniteedega.

„Vihmane päev Pariisis“

„Pont Neuf“

Maurice de Vlaminck (1876–1958) - kasutas kriiskavaid ja puhuti toorelt kokkusobitatud värve. Vlamincki suureks eeskujuks oli van Goghi looming.

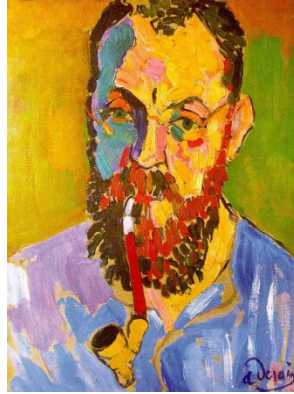

„Tantsijanna“

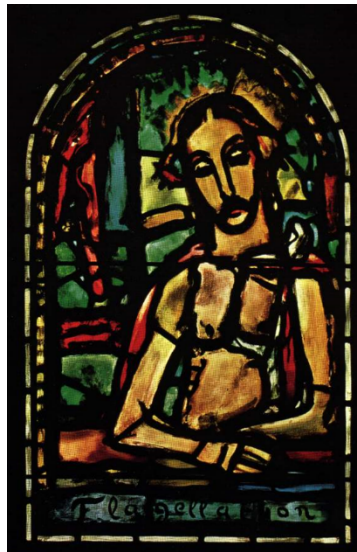
„Kartulikorjajad“

André Derain (1880–1954) - kasutas kriiskavaid ja toorelt kokku sobitatud värve.

„Westminsteri sild Londonis“ ja „Henri Matisse portree“

Erandlik tegelane foovide seas oli **Georges Rouault** (1871–1958), keda teistega sidusid ainult mõned välised tunnused. Nooruses oli ta töötanud keskaegsete kirikute vitraažide taastamisel. Tema töödele on iseloomulikud jõulised mustad piirjooned ja otsekui hõõguvad värvid.

„Vana kuningas“ ja vitraaž „Piinatud Kristus“

KÜSIMUSED

1. Kuidas sai uus kunstivool nime?
2. Millistest senise kunsti põhitõdedest foovid loobusid?
3. Fovistide peaesmärk oli ...

4. Foovide rühmituse keskne kuju ... Mida ta arvas kunstiteoste kohta?
5. Nimeta Matisse'i töid!
6. Nimeta teisi foviste ja nende töid!
7. Erandlik tegelane foovide seas oli ...
8. Kelle tööd Sulle kõige rohkem meeldisid? Miks? Põhjenda!